

1 WYROK

2 WIMIENIU

2.1 RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

2.2.0.0.0.1 Dnia 3 listopada 2020 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym - Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Małgorzata Ziółka

Sędziowie: SO Aleksander Brzozowski

SO Mariusz Sygrela

Protokolant: prot. sąd. Patrycja Makuch

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Pawła Gryzieckiego

po rozpoznaniu w dniu 20 października 2020 roku sprawy:

1. **P. M.** oskarżonego o popełnienie przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k.
2. **A. H.** oskarżonego o popełnienie przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k.
3. **R. S. (1)** oskarżonego o popełnienie ośmiu przestępstw z art. 286 § 1 k.k. i inne

na skutek apelacji, wniesionych przez oskarżonego A. H., przez obrońcę oskarżonego P. M. i przez obrońców oskarżonego R. S. (1)

od wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Tomyślu z dnia 20 lutego 2020 roku sygnatura akt II K 218/17

I. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej oskarżonego P. M. i, przyjmując, że zarzucany mu czyn stanowił wypadek mniejszej wagi, to jest przestępstwo z art. 286 § 3 k.k. i art. 270 § 2a k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k., na podstawie art. 101 § 1 pkt 4 k.k. i art. 102 k.k., w brzmieniu obowiązującym do stycznia 2016 roku – art. 4 § 1 k.k., w związku z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. postępowanie przeciwko P. M. umarza,

II. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej oskarżonego A. H. i, przyjmując, że zarzucany mu czyn stanowił wypadek mniejszej wagi, to jest przestępstwo z art. 286 § 3 k.k. i art. 270 § 2a k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k., na podstawie art. 101 § 1 pkt 4 k.k. i art. 102 k.k. w brzmieniu obowiązującym do stycznia 2016 roku – art. 4 § 1 k.k., w związku z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. postępowanie przeciwko A. H. umarza,

III. uchyla punkty VI, VII, VIII i IX zaskarżonego wyroku, dotyczące oskarżonego R. S. (1) i:

1. przyjmując, iż czyny zarzucane R. S. (1) w punktach 3, 5, 6 i 8, z wyeliminowaniem umów na nazwisko G. G. i J. K., stanowiły wypadki mniejszej wagi, to jest przestępstwa z art. 286 § 3 k.k. i art. 270 § 2a k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k., art. 64 § 1 k.k., na podstawie art. 101 § 1 pkt 4 k.k. i art. 102 k.k. w brzmieniu obowiązującym do stycznia 2016 roku – art. 4 § 1 k.k., w związku z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. postępowanie przeciwko R. S. (1) w tym zakresie umarza,

2. przyjmując, iż czyn przypisany R. S. (1) w punkcie VII, stanowił wypadek mniejszej wagi, to jest przestępstwo z art. 18 § 3 k.k. w związku z art. 286 § 3 k.k. i art. 270 § 2a k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k., art. 64 § 1 k.k. na podstawie art. 101 § 1 pkt 4 k.k. i art. 102 k.k. w brzmieniu obowiązującym do stycznia 2016 roku – art. 4 § 1 k.k., w związku z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. postępowanie przeciwko R. S. (1) w tym zakresie umarza,

IV. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

V. kosztami sądowymi za całe postępowanie w części dotyczącej oskarżonych P. M. i A. H. obciąża Skarb Państwa,

VI. zwalnia oskarżonego R. S. (1) z obowiązku zwrotu Skarbowi Państwa 1/3 kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, w tym od uiszczenia opłaty za II instancję, w pozostałym zakresie w części dotyczącej tego oskarżonego kosztami postępowania odwoławczego obciąża Skarb Państwa.

/Mariusz Sygreła/ /Małgorzata Ziiolecka/ /Aleksander Brzozowski/

1.1 UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IV Ka 581/20
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Nowym Tomyślu z dnia 20 lutego 2020 roku, sygnatura akt II K 218/17

0.11.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

pełnomocnik oskarżyciela subsydiarnego

oskarżyciel prywatny

obrońca w imieniu obojga oskarżonych

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

0.11.3. Granice zaskarżenia

0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
0.11.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia,	

	jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

0.11.4. Wnioski

#	uchylenie	#	Zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

0.12.1. Ustalenie faktów

0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
		XXXXXXXXXXXX	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX		
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					

	# niezasadny
<p>Zwiążle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>	
<p>Wprawdzie oskarżony A. H. takiego zarzutu nie postawił, jednak stwierdzenie, że skarży wyrok w całości nakłada na Sąd Odwoławczy obowiązek wszechstronnej kontroli zaskarżonego wyroku, tym bardziej, iż apelacja została wniesiona przez niefachowy podmiot.</p> <p>W myśl dyrektywy określonej w art. 7 k.p.k., organy postępowania kształtują swe przekonanie na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenianych swobodnie z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Zgodnie z tą zasadą, przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną tego przepisu, gdy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) jest poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy głównej całokształtu okoliczności sprawy (art. 410 k.p.k.) i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy (art. 2 § 2 k.p.k.), 2) stanowi wyraz rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego (art. 4 k.p.k.), 3) jest zgodne ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego, a nadto zostało wyczerpująco i logicznie uargumentowane w uzasadnieniu wyroku (art. 424 § 1 pkt. 1 i 2 k.p.k.) - patrz wyrok Sądu 	

Najwyższego z dnia 3 września 1998 roku, V KKN 104/98.

W kontekście powyższych zasad zauważyć należy, że Sąd Rejonowy przeprowadził w niniejszej sprawie wyczerpujące postępowanie dowodowe, na co wskazuje nie tylko zawartość akt niniejszej sprawy, ale przede wszystkim lista dowodów przeanalizowanych przez ten Sąd w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, w tym tych które stały się podstawą ustaleń faktycznych (karty 1226 – 1238 akt). Sąd Okręgowy z kolei, przeprowadzając kontrolę instancyjną zaskarżonego orzeczenia, nie dostrzegł, aby istniała konieczność przeprowadzenia jeszcze jakiegoś innego dowodu, który pomógłby w ustaleniu przebiegu przedmiotowych zdarzeń, gdyż jego zdaniem zebrany w sprawie i uznany za wiarygodny materiał dowodowy wskazuje na to, iż wszyscy oskarżeni popełnili zarzucane im przestępstwa.

Podkreślić też należy, że Sąd I instancji procedował z poszanowaniem wszelkich reguł i zasad postępowania oraz nie dopuścił się obrazy przepisów kodeksu postępowania karnego. W toku postępowania zostały wyjaśnione - zgodnie z nakazem płynącym z dyspozycji przepisu art. 366 § 1 k.p.k. - wszystkie istotne dla sprawy okoliczności.

Następnie Sąd Rejonowy dokonał oceny zebranego w sprawie i w całości ujawnionego materiału dowodowego i to w sposób czyniący zadość obowiązującym w tym względzie zasadom (art. 7 k.p.k.). Każdy z ujawnionych w toku przewodu sądowego dowodów

poddany został ocenie. Potwierdza to analiza akt sprawy i uzasadnienie wyroku, w którym wskazano, jakie fakty zostały uznane za udowodnione i jakie dowody były podstawą ich przyjęcia. Ocena materiału dowodowego nie budzi zastrzeżeń, albowiem nie wykracza poza ramy swobodnej ich oceny, jest dokładna i nie zawiera błędów logicznych.

Sąd II instancji podnosi w tym miejscu, iż nie jest jego rolą dokonywanie powtórnej drobiazgowej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Takowa została bowiem poczyniona przez Sąd rozstrzygający, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie regułami, a Sąd Okręgowy ocenę tę w pełni akceptuje.

Podkreślić jednak należy, że zdarzenia będące przedmiotem niniejszej sprawy miały miejsce 20 lat temu. W związku z tym Sąd I instancji niezwykle dokładnie przeanalizował wyjaśnienia oskarżonych, jak i zeznania wszystkich świadków, przy czym, z uwagi na upływ wielu lat od zdarzenia, nie poprzestał na odczytywaniu świadkom ich ówczesnych zeznań, ale także okazywał im protokoły przesłuchań i upewniał się czy widniejące tam podpisy zostały nakreślone przez świadków. Sąd I instancji przeanalizował także dokumenty, będące podstawą ustaleń faktycznych, precyzyjnie przedstawiając powody dania im wiary, które to stanowisko Sąd II instancji również w pełni podziela.

Podsumowując, w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy przeprowadził wyczerpujące postępowanie dowodowe, dokonał wszechstronnej

analizy wszystkich zgromadzonych dowodów, w sposób wolny od błędów natury faktycznej oraz logicznej i w zgodzie z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego, prawidłowo uznając oskarżonych A. H., P. M. i R. S. (1) za winnych popełnienia zarzucanych im przestępstw.

Reasumując, w niniejszej sprawie nie doszło do naruszenia przepisów prawa procesowego.

Wniosek	
Zmiana zaskarżonego wyroku	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
Zważywszy na bezpodstawność zarzutu obrazy przepisów postępowania przez Sąd Rejonowy, brak podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku sugerowanej przez	

apelującego A.
H.

Lp.	Zarzut	
2	Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść orzeczenia	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		

Wprawdzie oskarżony A. H. takiego zarzutu nie postawił, jednak stwierdzenie, że skarży wyrok w całości nakłada na Sąd Odwoławczy obowiązek wszechstronnej kontroli zaskarżonego wyroku, tym bardziej, iż apelacja została wniesiona przez niefachowy podmiot.

Zarzut, jakoby fakty i wnioski wyciągnięte z materiału dowodowego zebranego w niniejszej sprawie powinny być odmienne od tych ustalonych przez

Sąd I instancji (zarzut błędu w ustaleniach faktycznych) w żadnym zakresie nie zasługuje na uwzględnienie. Oczywiście jest prawem każdej strony mnożenie, a nawet wyolbrzymianie na każdym etapie postępowania takich faktów i ich ocen, które pozwalają na powątpiewanie w ustalenia faktyczne, pod warunkiem wszakże nieprzeinaczania faktów (lojalności wobec faktów).

Podkreślenia w tym miejscu wymaga, iż o błędzie w ustaleniach faktycznych można mówić tylko wówczas, gdy zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego nie odpowiada zasadom logicznego rozumowania. Zarzut taki mógłby być skuteczny jedynie w razie wykazania, jakich uchybień w świetle wskazań wiedzy, jak również doświadczenia życiowego i logiki dopuścił się sąd orzekający w dokonanej przez siebie ocenie dowodów. Apelacja oskarżonego A. H. wymogów tych nie spełnia.

Reasumując, Sąd I instancji prawidłowo ustalił stan faktyczny niniejszej sprawy, nie popełnił w tym zakresie żadnego błędu, i w konsekwencji zasadnie uznał oskarżonych za winnych zarzucanych im przestępstw.

Natomiast Sąd Okręgowy nie podzielił zastosowanej przez Sąd I instancji kwalifikacji prawnej przypisanych oskarżonym A. H. i P. M. przestępstw, jak i części przypisanych oskarżonemu R. S. (1) przestępstw, dostrzegając potrzebę ingerencji w tym zakresie w zaskarżone orzeczenie.

O społecznej szkodliwości czynu, a tym samym i o

tym czy dane zachowanie, wyczerpujące znamiona typu podstawowego czynu zabronionego, można zakwalifikować jako wypadek mniejszej wagi, decyduje kompleksowa ocena wszystkich kwantyfikatorów społecznej szkodliwości czynu.

Zatem o przyjęciu wypadku mniejszej wagi decydują przedmiotowe i podmiotowe znamiona czynu, ze szczególnym uwzględnieniem tych elementów, które są charakterystyczne dla danego rodzaju przestępstw. Wśród znamion strony przedmiotowej istotne znaczenie mają w szczególności: rodzaj dobra, w które godzi przestępstwo, sposób działania sprawcy, użyte środki, charakter i rozmiar wyrządzonej szkody, czas, miejsce i inne okoliczności popełnienia czynu oraz odczucie szkody przez pokrzywdzonego. Wśród elementów strony podmiotowej istotne są: stopień zawinienia, motywacja i cel działania sprawcy.

Odnosząc powyższe reguły do oceny przypisanych oskarżonym A. H. i P. M. przestępstw zauważyć należy nie tylko to, iż przestępstwa te popełnione zostały 20 lat temu, że przez te 20 lat sytuacje życiowe tych dwóch oskarżonych uległy zmianom, korzystnym, ale przede wszystkim to, iż wyrządzone szkody były niewielkie, kilkusetzłotowe, że P. M. nie był wówczas osobą karaną i spłacił swoje zobowiązanie wobec firmy (...), że A. H. przyznał się i złożył obszerne wyjaśnienia, a także spłacił zaciągniętą pożyczkę, a wreszcie to, że inicjatorem tych przestępstw była inna osoba i to zatrudniona przez pokrzywdzoną firmę.

W kontekście powyższego w pełni uzasadnione jest potraktowanie przypisanych tym oskarżonym przestępstw jako wypadków mniejszej wagi, to jest przestępstw z art. 286 § 3 k.k. i art. 270 § 2a k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k. Oczywiście, kierując się treścią art. 4 § 1 k.k., Sąd Okręgowy przyjął, iż wobec oskarżonych A. H. i P. M. zastosowanie mają przepisy dla nich względniejsze.

Każdy wyrok, zwłaszcza w sprawach wieloosobowych, winien charakteryzować się wewnętrzną sprawiedliwością. Zatem przyjęcie łagodniejszej kwalifikacji winno być stosowane wobec wszystkich oskarżonych, jeżeli wskazują na to te same przesłanki.

Zatem kierując się powyższą zasadą, Sąd Okręgowy uznał, iż również odnośnie oskarżonego R. S. (1), w przypadku części przypisanych mu przestępstw, z uwagi na niewielkie kilkusetzłotowe szkody, zachodzą przesłanki do uznania jego czynów za wypadki mniejszej wagi. Oceny tej nie zmienia fakt, iż oskarżony ten działał w warunkach recydywy, co prawidłowo przedstawił Sąd I instancji w pisemnym uzasadnieniu swojego wyroku (karta 1261 akt).

W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał, iż czyny zarzucane R. S. (1) w punktach 3, 5, 6 i 8 aktu oskarżenia, z wyeliminowaniem umów na nazwisko G. G. i J. K., stanowiły wypadki mniejszej wagi, to jest przestępstwa z art. 286 § 3 k.k. i art. 270 § 2a k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k., a także iż czyn przypisany R. S. (1) w punkcie VII zaskarżonego wyroku, stanowił wypadek mniejszej wagi, to jest przestępstwo z art. 18 § 3 k.k. w związku z art. 286 § 3 k.k. i art. 270 § 2a k.k. w związku z art.

11 § 2 k.k. Oczywiście, kierując się treścią art. 4 § 1 k.k., Sąd Okręgowy przyjął, iż wobec oskarżonego R. S. (2) zastosowanie mają przepisy dla niego względniejsze.

Na skutek oczywistej omyłki pisarskiej w kwalifikacji powyższych czynów oskarżonego R. S. (1) nie uwzględniono art. 64 § 1 k.k., co zostało sprostowane w punkcie 2 postanowienia z dnia 5 stycznia 2021 roku o sprostowaniu oczywistej omyłki pisarskiej. Zważyć bowiem należy, że żadna ze stron nie kwestionowała działania tegoż oskarżonego w warunkach recydywy, nie było to przedmiotem żadnej z apelacji wniesionych w niniejszej sprawie, a w uzasadnieniu Sąd I instancji poprawnie opisał i uzasadnił działanie tego oskarżonego w warunkach recydywy (karta 1261 akt), co zostało zaakceptowane przez Sąd Odwoławczy.

Za przyjętą przez Sąd Okręgowy oceną powyższych czynów wszystkich trzech oskarżonych przemawiało również i to co napisał w swej apelacji oskarżony A. H.: „Fakt, iż zostaję skazany po 20 latach za coś co mogłem dawno już być skazany ponieważ byłem w rękach wymiaru sprawiedliwości i wtedy miałbym wyrok odbyty w całości. Kara która otrzymałem jest nadwymiar dotkliwa.....moje życie się zmieniło o 360 stopni. Jestem innym człowiekiem.”

Wreszcie nie bez znaczenia jest także fakt, iż oskarżeni ci przez 20 lat pozostawali w obliczu postawionych im tyle lat temu zarzutów, bez jakiegokolwiek rozstrzygnięcia, co samo w sobie stanowi już dotkliwą dolegliwość.

Wniosek	
zmiana zaskarżonego wyroku	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwiąże o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	
Zważywszy na bezpodstawność zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych Sądu Rejonowego, brak podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku sugerowanej przez apelującego A. H..	

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	Przedawnienie karalności
Zwiąże o powodach uwzględnienia okoliczności	
Przyjęta przez Sąd Okręgowy w punktach I, II i III wyroku z dnia 3 listopada 2020 roku kwalifikacja określonych czynów oskarżonych A. H., P. M. i R. S. (1) z art. 286 § 3 k.k. i art. 270 § 2a k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k. oznacza, iż zagrożenie karą pozbawienia wolności wynosi maksymalnie 2 lata. Czyny te popełniono w lipcu i czerwcu 2000 roku. W myśl przepisów o przedawnieniu, obowiązujących do stycznia 2016 roku (art. 4 § 1 k.k.), karalność przestępstwa ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło lat 10 - gdy czyn stanowi występki zagrożony karą pozbawienia wolności przekraczającą 3 lata, a 5 - gdy chodzi o pozostałe występki (art. 101 § 1 pkt 3 i 4 k.k.). Zaś zgodnie z art. 102 k.k., jeżeli w okresie przewidzianym w art. 101 wszczęto postępowanie przeciwko osobie, karalność popełnionego przez nią przestępstwa określonego w § 1 pkt 1-3 ustaje z upływem	

